gemeente roerdalen

Programmabegroting 2026-2029 gemeente Roerdalen

Reactie van het college van B&W in eerste termijn

In deze reactie hebben we de onderdelen van wethouder Vestjens en de burgemeester samengevoegd. De onderwerpen zorg en veiligheid raken elkaar op veel punten. Door de reactie als één geheel te presenteren, laten we beter zien hoe deze thema's samenhangen en elkaar versterken.

Reactie wethouder Vestjens en burgemeester van Agtmaal

Het doet ons als college deugd om te lezen dat alle raadsfracties in hun eerste termijn van de begroting 2026 -2029 de nodige aandacht besteden aan thema's zoals: bestaanszekerheid, het MensOntwikkelBedrijf (MOB) en de verwevenheid van zorg en veiligheid.

Ook begrijpen we heel goed dat er vragen en zorgen zijn over processen rondom - én de continuïteit van - de jeugdzorg. Dit zijn logische en legitieme vragen in een steeds complexer wordende maatschappij. In een maatschappij waar, zo getuige het recente rapport van het RIEC, zorgfraude en zorgcriminaliteit helaas aan de orde van de dag zijn.

Maar ook de vragen over hoe we onze jeugd, onze jongeren aan Roerdalen kunnen binden zijn heel actueel. En deze vragen gaan verder dan alleen vragen over voldoende passende woningen. Ze gaan over veiligheid, over voorzieningen, over ontmoeting en binding in een dorp en over mogelijkheden voor jongeren om zich te ontwikkelen en hun talenten verder te ontplooien. Al deze vragen en zorgen herkennen we als college en hebben ook zonder meer onze aandacht.

De overlap in de verschillende politieke bijdrages en de herkenning van belangrijke thematieken, laten ons zien dat er sprake is van een gedeeld beeld van college en raad als het gaat om ontwikkelingen en aandachtspunten binnen het sociaal domein in Roerdalen. Dit gedeelde beeld vormt een mooie en vooral stevige basis om de beweging die we hebben ingezet in het sociaal domein ook in 2026 verder vorm te blijven geven, en preventie en samenredzaamheid nog meer kracht bij te zetten.

Bestaanszekerheid

De aanpak van bestaanszekerheid is een aanpak die ook te vertalen valt naar samenredzaamheid; naar Samen Doen! Want zoals aangegeven is bestaanszekerheid zeker geen vanzelfsprekendheid voor alle inwoners in Roerdalen. Mensen die te maken hebben met bestaansonzekerheid hebben soms net even dat handje hulp van een ander nodig om een stap verder te komen, om weer mee te kunnen doen in onze gemeenschap. En het klopt, zoals Partij van de Arbeid-GroenLinks (PvdA-GL) aangeeft, dat het inzetten op bestaanszekerheid veel meer is dan inzetten op bewustwording en het versimpelen van regels. Dat is zonder enige twijfel ook hoe het college het ziet en waarom we in onze meerjarenagenda bestaanszekerheid inzetten op diverse pijlers om bestaansonzekerheid in Roerdalen tegen te gaan.

Tegelijkertijd is het creëren van die blijvende bewustwording rondom bestaanszekerheid en het toegankelijker maken van regels wel een directe bijdrage die wij als gemeente kunnen leveren. Het is een steentje in de vijver om van daaruit samen met de gemeenschap, met maatschappelijke partners en ervaringsdeskundigen leven in bestaanszekerheid in Roerdalen voor steeds meer mensen werkelijkheid te maken.

De ontwikkeling van ons eigen MOB is een heel mooi voorbeeld van een grotere bijdrage aan bestaanszekerheid voor inwoners van Roerdalen; een grotere steen in de vijver dus. Het gaat dan om het vergroten van bestaanszekerheid voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, mensen die door persoonlijke omstandigheden niet of moeilijker kunnen meedoen in onze maatschappij.

Het is ontzettend mooi om te lezen dat de raadsfracties de ontwikkeling van het lokale MOB onderschrijven en het belang van nabijheid en samenwerking met ondernemers, maatschappelijke partners én lokale vrijwilligersinitiatieven ook echt zien en benadrukken. En we noemen hier bewust niet alleen de lokale ondernemers, maar ook de maatschappelijke partners en lokale vrijwilligersinitiatieven, want onze filosofie van het MOB is dat onze inwoners meer kansen moeten krijgen om persoonlijk te groeien en betrokken te zijn bij de lokale samenleving. Voor sommige inwoners vertaalt zich dit naar betaald werk bij een (lokaal) bedrijf, voor andere wellicht naar vrijwilligerswerk bij een lokaal initiatief zoals de door Roerstreek Lokaal! (RL!) genoemde dorpsbieb, maar ook de buurtboerderij of andere inspirerende plekken in onze gemeenschap. In ons MOB staat ieder mens centraal vanuit zijn of haar unieke persoonlijkheid en ontdekken we samen hoe deze persoon met de juiste begeleiding met handen, hoofd of hart een bijdrage kan leveren aan onze samenleving.

Preventie en vroeg signalering

Preventie is de afgelopen jaren dé kernboodschap geweest van de beweging binnen het sociaal domein van Roerdalen. En nog steeds! Want voorkomen blijft beter dan genezen. Daar waar de ‘symbolische bril van preventie’ zich de afgelopen jaren vooral richtte op de zorgkant van het sociaal domein, gaan we nu door middel van een nieuwe focus binnen het domein van de participatiewet ook de preventieve beweging maken aan de inkomenskant. We gaan zoals aangegeven inzetten op vroeg signalering en preventie om te voorkomen dat financiële problemen hoger oplopen en regels bedoeld of onbedoeld overtreden worden. We zetten dus in op fraude, maar óók op onwetendheid om ervoor te zorgen dat de hulp en ondersteuning - bijvoorbeeld in de vorm van een uitkering - terecht komt bij wie er écht recht op heeft. In antwoord op de vraag van Democraten Roerdalen (DR) is het hierbij ons uiteindelijke doel dat misbruik afneemt. Het monitoren van de meldingen van oneigenlijk gebruik van voorzieningen is bedoeld om de effecten van deze inzet meetbaar te maken.

Preventie en Vroeg signalering is overigens een koers die landelijk op meerdere plekken al is ingezet en die wij nu samen met de MER-gemeenten ook nadrukkelijk gaan volgen. Ervaringen van gemeenten die al langer op deze wijze werken zijn positief. Daar is dan ook onze verwachting van een positief nettoresultaat op gebaseerd, zoals gevraagd door Ons Roerdalen (OR). Uit die ervaringen elders in ons land blijkt dat preventie en vroeg signalering kan leiden tot kostenbesparing doordat problemen in een eerder stadium worden aangepakt. Dit voorkomt zwaardere hulpverlening, zorgt voor een efficiëntere inzet van personeel en verlaagt op de lange termijn dus de maatschappelijke kosten.

Jeugd & Jeugdzorg

De jeugd heeft de toekomst, maar ook de grootste zorgen richting die toekomst. Dat is wellicht de best passende, maar meteen ook de meest schrijnende conclusie als we kijken naar onze Roerdalense jongeren. En ook dit zien we terug in de bijdragen van de fracties. Hierbij leggen sommigen wat meer focus op de lokale situatie; het woningaanbod, de voorzieningen, de

mogelijkheden om in een veilige omgeving op te groeien, elkaar te ontmoeten, zich te ontwikkelen en ontplooien. Waarbij anderen meer op zoek zijn naar regie over datgene wat regionaal georganiseerd is.

Vanuit beide invalshoeken, zowel lokaal als regionaal, verdient onze jeugd en ook de jeugdzorg blijvend onze aandacht en focus, zo is ook afgelopen periode nadrukkelijk gebleken in bijvoorbeeld het dossier Mutsaersstichting, het dossier waar OR ook in deze context diverse vragen over stelt. Een dossier dat overigens nog altijd volop actueel is. Zoals ook besproken tijdens de regionale raadsinformatieavonden op 9 en 10 september jl., wordt de financiële situatie van de Mutsaersstichting nauwkeurig gemonitord en werken gemeenten in onze regio gezamenlijk en transparant aan het herstel van deze organisatie. Dit alles in het belang van onze jeugdigen die zorg ontvangen van de Mutsaersstichting en die zorg hard nodig hebben.

De financiële situatie van de Mutsaersstichting is en blijft precair. Tijdens de raadsinformatiebijeenkomsten is aangegeven dat er sprake is van een drietal grote risico's: het ziekteverzuim dat zorgt voor achterblijvende productie, de rechtszaak die is aangespannen door de oud-bestuurder en de uitblijvende besluitvorming rondom de continuïteitsbijdrage door Zuid-Limburg waarmee in het continuïteitsplan wel rekening gehouden is. Deze risico's zijn op dit moment nog altijd onverminderd aanwezig en de financiële situatie van de organisatie is dus niet van dien aard dat de steun die gemeenten hebben verleend terugbetaald kan worden.

Gedurende de behandeling van het dossier Mutsaersstichting hebben we met uw raad ook gesproken over de Taskforce Duurzaam Jeugdzorglandschap. Een taskforce die in het leven is geroepen vanwege de bijzondere ligging – en daarmee kwetsbaarheid – van Limburg als het gaat om de organisatie van een duurzaam jeugdzorglandschap. Het Rijk heeft toegezegd dat in opvolging op het taskforce rapport vanuit het geïntegreerd ondersteuningsaanbod extra ondersteuning beschikbaar is om in Limburg tot een robuust jeugdzorglandschap te komen. Van dat aanbod wordt inmiddels gebruik gemaakt door de werkgroep met vertegenwoordiging uit alle jeugdzorgregio's in de provincie Limburg die de uitwerking van de taskforce adviezen ter hand genomen heeft. In reactie op de bijdrage van OR; de extra ondersteuning van het rijk vertaalt zich overigens vooralsnog niet in een concreet extra budget voor de jeugdzorg in Limburg.

Lokaal heeft de jeugd ook onze bijzondere aandacht. Door lokaal in te zetten op ontmoeting en ontplooiing werken we ook voor de jeugd aan preventie. En ook dat doen we in Roerdalen samen! Samen met maatschappelijke partners én vooral ook samen met de jeugd zelf. Zo heeft de raad in een recente raadsinformatiebrief kunnen lezen wat de stand van zaken is van het amendement op initiatief van RL! om activiteiten voor jeugdigen te organiseren. Een amendement dat met ontzettend veel enthousiasme is aangenomen en inmiddels voor behoorlijk wat dynamiek heeft gezorgd. Hoewel we als college onze verwachtingen voor wat betreft het tempo van uitvoering van het amendement hebben moeten bijstellen, zijn we er ontzettend trots op dat de handschoen door jongeren zélf is opgepakt. In nauwe samenwerking met, en ondersteuning van de jongerenwerker en opbouwwerker van het Sociaal Team, komen prachtige initiatieven van de grond. We hopen dat de raad deze dynamiek en initiatieven ook op waarde weten te schatten en de financiële middelen ter beschikking blijft stellen.

Ontwikkeling en ontplooiing van onze jeugd vertaalt zich anno nu ook naar andere vormen van onderwijs; onderwijs dat beter aansluit bij de huidige ontwikkelingen in de maatschappij en dat ervoor zorgt dat de theorie van een opleiding daadwerkelijk door de studenten beleefd gaat worden in de wijken van onze gemeenschap. Dit is de opleiding 'Sociaal Werker in de Wijk' waarover wij uw

raad geïnformeerd hebben en waar OR in haar bijdrage nog wat meer informatie over vraagt. Onze dorpscontactpersonen spelen een belangrijke rol in deze opleiding. Zij zorgen ervoor dat de studenten kennismaken met de sociale basis in onze dorpen, zoals inwoners en betrokken organisaties op het gebied van zorg en welzijn. Zo worden studenten in contact gebracht met bijvoorbeeld het Sociaal Team, de HuiskamerPlus en initiatieven zoals Samenspraak. De dorpscontactpersoon helpt de studenten op weg, maar laat hen ook zelf afspraken maken en het contact onderhouden. Zo leren studenten om verantwoordelijkheid te nemen en actief op mensen af te stappen (outreachend werken). Daarnaast zijn de dorpscontactpersonen een klankbord voor de studenten en zorgen zij voor een goede verbinding met de gemeente. Dit doen ze onder andere via presentaties, rondleidingen en beoordelingsmomenten samen met de docenten van Gilde Opleidingen. De bijdrage van de gemeente bestaat dus uit de inzet van de dorpscontactpersoon in tijd. Ook in dit experiment zien wij dat ontmoeting met onze lokale gemeenschap zorgt voor verbinding met de gemeenschap. Jonge professionals zien wat mogelijk is in een gemeenschap als Roerdalen en voelen hierdoor veel meer de binding met de gemeente dan wanneer ze alleen in de schoolbanken van de opleiding blijven zitten.

Wanneer we het hebben over binding met de gemeente, hebben we het overigens zeker niet alleen over de oudere jeugd of over de jongvolwassenen. Hier hoort de jongere jeugd ook bij en dan is inmiddels gebleken dat de Limburgse taal een heel mooi middel van verbinding is tussen inwoners van onze gemeenschap; tussen jongeren onderling, maar ook tussen jong en oud. Dat straalt ook de bijdrage van het CDA in eerste termijn uit.

We merken allemaal dat de aandacht voor het Limburgs het afgelopen jaar een absolute vlucht voorwaarts heeft gekregen. Enerzijds door de koers van de Provincie Limburg, anderzijds ook door bijvoorbeeld het concrete initiatief in onze gemeente om een lokaal Limburgs prentenboek te realiseren. Een boek gemaakt door en voor de lokale gemeenschap.

Wat we als college zien – en daar hadden we op gehoopt – is dat er vanuit de gemeenschap en maatschappelijke partners zelf steeds meer willers komen die hart voor het Limburgs hebben en daarom samen hun schouders eronder zetten. Ook dit is een fantastisch voorbeeld van Samen Doen en vormt in ogen van het college een mooi fundament om op voort te bouwen.

Kortom: Same doon in Roerdale veur det klein sjtukske Limburgs gelök!

Veiligheid

Het is prettig om te lezen dat vele fracties veiligheid hoog in het vaandel hebben staan. En ook het thema ‘Veiligheid bij vrouwen’.

Zowel RL! als PVDA/GL vragen naar de aanpak. Een terechte vraag waar je als mannelijke bestuurder graag een antwoord op wil geven maar nog liever de zorgen oppakt samen met vrouwen. Is er een probleem over deze casuïstiek? Zo ja, waar komt het probleem vandaan of waar bevindt het zich. Zijn het locaties, personen of bepaalde groepen? Erkennen we dan het probleem en welke oplossingen kunnen wij - of nog beter de vrouwen zelf - hiervoor aandragen en samen met ons verwezenlijken. Oftewel, wij gaan graag het gesprek aan met meisjes, dames en vrouwen uit onze gemeente hoe men denkt over deze casuïstiek om dit vervolgens op te nemen en ten uitvoer te brengen in het Integraal Veiligheidsplan.

Reactie wethouder Slangen

Wonen

Met het actieplan wonen hebben we de regie gepakt om woningen in alle kernen toe te voegen. In de recente voortgangsrapportage van het actieplan heeft u kunnen lezen dat we hard aan de weg timmeren. U heeft daarin ook kunnen zien dat de gestelde ambities wel een grote uitdaging zijn.

Alle fracties vragen in hun eerste termijn aandacht voor verschillende uitdagingen.

Geopperd wordt om kleinere woningen, zoals de woningen die als flexwoningen zijn geplaatst, ook in te passen in de nieuwe uitbreidingen. Er is gebleken dat hier een grote behoefte aan is. Dergelijke kleine en betaalbare woningen gaan zeker een plaats krijgen in de nieuwe plannen.

Meerlaags bouwen wordt genoemd als mogelijkheid om woningen betaalbaarder te krijgen en meer groen te kunnen behouden in de nieuwe woongebieden. Dit moet uiteraard wel blijven passen bij de huidige woningtypen. We zien dat daar niet door alle fracties hetzelfde over wordt gedacht. Voor de grote woningbouwprojecten zoals Wienkeskoel is gekozen om het stedenbouwkundige plan, dat samen met onze inwoners is bedacht, aan u als raad ter besluitvorming voor te leggen.

Zorgen zijn er ook voor de financiële haalbaarheid van nieuwe plannen. Een financiële doorrekening van het plan Wienkeskoel maakt onderdeel uit van de besluitvorming over het stedenbouwkundige plan.

Verder wordt aangegeven dat de versnelling niet ten koste mag gaan van de kwaliteit en de dorpse karakters. Om dit te borgen worden onze inwoners nauw betrokken bij de voorbereidingen. De manier waarop de participatie om te komen tot de eerste plannen voor uitbreidingsgebied Wienkeskoel is georganiseerd wordt de standaard voor de nog op te starten projecten waarin de gemeente een voortrekkersrol heeft. Ook bij projecten die vanuit een projectontwikkelaar worden gestart sturen wij op goede participatie met de omgeving.

Ook wordt gevraagd om voldoende aandacht te geven dat er voorzieningen komen voor de nieuwe woningen. In het plan Wienkeskoel lopen hiervoor bijvoorbeeld gesprekken met de huisarts, een fysiotherapeut en een kinderdagverblijf. Ook voor de andere plannen geven we hier voldoende aandacht aan.

Voor de inrichting van de openbare ruimten gaan we duidelijke kaders opstellen. Er komt, zoals aangekondigd in het actieplan, een beleidsstuk over groen, grijs en blauw in nieuwe plannen. Zo worden daar duidelijke voorwaarden benoemd voor bijvoorbeeld de hoeveelheid parkeerplaatsen, groenvoorzieningen en hoe met regenwater moet worden omgegaan.

Aandacht wordt gevraagd om te zorgen dat de nieuwe woningen beschikbaar komen voor de eigen inwoners. In de nieuwe Wet versterking volkshuisvesting wordt het opstellen van een huisvestingsverordening verplicht. Na het uitvoeren van een schaarste onderzoek kunnen hierin prioriteringen worden opgenomen.

Geclusterd wonen voor ouderen is een wens die al een aantal malen in de raad is benoemd. In alle uitbreidingen zijn hier mogelijkheden voor. Voorzieningen met zorg zijn nog niet in alle kernen aanwezig. Hier zijn wij sterk afhankelijk van initiatieven door zorgpartners. Wij hebben als gemeente

geen mogelijkheden om dat voor iedere kern af te dwingen. Onze ambities op dit onderdeel worden momenteel uitgewerkt in de visie op welzijn, wonen en zorg.
Over de voormalige agrarische bedrijven (VAB) blijven we kijken naar wat mogelijk is in het buitengebied. Beperkte bedrijvigheid en kleinschalige uitbreiding van wonen is voor ons bespreekbaar. Echter met de nieuwe Provinciale Omgevingsvisie (POVI) wordt het buitengebied expliciet bestemd voor agrarische activiteiten wat beperkingen oplevert voor overige activiteiten. DR pleiten ervoor dat de VAB's de bestemming agrarisch houden. Dit zal niet altijd mogelijk zijn voor de vervolgactiviteiten. Per geval wordt hier maatwerk geleverd en gekeken naar de mogelijkheden en onmogelijkheden. OR vraagt om regie te nemen om de voedselzekerheid te maximaliseren. Zoals hierboven al gesteld heeft de provincie hier een duidelijke visie over. Als college handelen wij volgens de vastgestelde Kadernota Grond 2022-2026 waarin staat dat wij ons eigen areaal landbouwgrond zover mogelijk op peil proberen te houden. Het is naar onze overtuiging vooral aan de agrariërs zelf om te besluiten of zij verder willen boeren of dat zij andere wegen inslaan om te voorzien in hun inkomen. Als toeristische gemeente houden wij daarnaast zeker ook de mogelijkheden open voor andere bedrijfsvoeringen in het buitengebied.

Duurzaamheid

De uitdagingen na het beëindigen van de salderingsregeling zijn duidelijk. Het blijft afwachten hoe het Rijk hiermee om zal gaan. Totdat dit duidelijk wordt is het begrijpelijk dat inwoners zeer terughoudend zijn met investeringen voor opwek en opslag door zonnepanelen en batterijen. Toch blijft de plaatsing van zonnepanelen financieel interessant, wij blijven dit daarom promoten. Binnen de regio Noord en Midden-Limburg werken we samen in de energie- en warmtetransitie. Dit doen we binnen de gemeenschappelijke regeling RES (Regionale Energie Strategie). Zo wordt onder andere gekeken naar de mogelijkheden om Groen Gas in te zetten voor de warmtetransitie. Ook is er aandacht voor manieren waarop je een overschot aan groene stroom op zou kunnen slaan om deze op een later tijdstip in te kunnen zetten. Dergelijke studies kunnen beter gezamenlijk worden opgepakt dan door gemeenten individueel. Innovatieve studies en pilots volgen we op de voet en willen we waar mogelijk ook tot uitvoer brengen binnen Roerdalen. Daarnaast volgen we nauwgezet de mogelijkheden voor het opzetten van energiegemeenschappen. Dit doen we samen met de RES maar ook met de Provinciale Energiediensten Maatschappij (PEM). Doordat we medio 2026 via het gemeentelijk zonnepark producent van energie zijn ontstaat hier zeker een mogelijkheid die we gaan onderzoeken. Hoe mooi zou het zijn als we de energie die we opwekken kunnen verkopen aan onze bedrijven en inwoners waardoor we minder afhankelijk worden van de huidige commerciële partijen. OR vraagt naar de gemeentelijke bijdrage aan de RES. Dit is €2,60 per inwoner ofwel voor de gemeente Roerdalen ca. €55.000,-

Zorgen zijn er over tijdige stroomaansluitingen voor onze nieuw te bouwen woningen. Die zorg delen wij. Wij zijn hierover continu in gesprek met Enexis. Door in een vroegtijdig stadium de plannen met Enexis te bespreken verwachten wij deze uitdaging te beheersen.

Besluitvorming over de DeltaRijnCorridor (DRC) en de aanlanding van wind op zee is op korte termijn niet te verwachten. Wij houden dit nauwgezet in de gaten en blijven lobbyen voor aansluitingen die voordelen opleveren voor onze bedrijven en inwoners.

Energiearmoede wordt ook benoemd als grote zorg. U heeft onlangs een raadsinformatiebrief ontvangen over de stand van zaken over ons isolatieprogramma in Vlodrop. De tot heden gebruikte benadering blijkt onvoldoende resultaat op te leveren.

Wij gaan inzetten op een actieve, één op één benadering van de meest kwetsbare inwoners. Vaak speelt er namelijk meer dan alleen energiearmoede. Hiervoor willen we een energiecoach inzetten

die integraal de uitdaging van de inwoner tot zich neemt en binnen de gemeente wegzet bij de diverse afdelingen. Dit vergt bij de start een grote inspanning, maar wij verwachten in het vervolgtraject dat goede resultaten zich snel zullen rondspreken, waardoor de inspanningen per woning ook weer kunnen dalen. De meest kwetsbare inwoners gaan we hiervoor actief benaderen.

Regionale Uitvoeringsdienst/ Omgevingsdienst MER / Omgevingsdienst Noord en Midden-Limburg

OR heeft vragen gesteld over veelvuldige (onnodige) bedrijfscontroles. Gevraagd wordt of wij als gemeenten nog in staat zijn om de ondernemers te beschermen tegen overdreven dienstijver en controles door de nieuwe omgevingsdienst. De nieuwe Omgevingsdienst Noord en Midden-Limburg (ODNML) moet juist verder af staan van de gemeenten en onafhankelijk hun controles kunnen doen. De invloed vanuit de gemeenten op de milieuhandhaving moet juist worden beëindigd. Dit is de reden dat het Rijk, naar advies van de commissie van Aartsen, Kritieke Prestatie Indicatoren heeft opgesteld waarmee onafhankelijke robuuste omgevingsdiensten ontstaan.

OLS

Komend jaar hebben wij de eer om het Oud Limburgs Schuttersfeest (OLS) te organiseren. Hiervoor is een gemeentelijke projectgroep opgericht die stichting OLS 2026 en Schutterij Sint Andreas ondersteunt tijdens de voorbereiding. Als gemeente willen wij het OLS ook gebruiken om ons te kunnen profileren als aantrekkelijke gemeente om te wonen, ondernemen en recreëren. Hiervoor willen wij nadrukkelijk ook gebruik maken van organisaties zoals Gastvrij Roerdalen, Ondernemersvereniging Roerdalen en het Toeristisch Platform Roerdalen.

<u>Reactie wethouder Frank Demarteau</u>

Mobiliteit, infra en openbaar groen

Waterhuishouding
OR had enkele vragen over de waterhuishouding; met name over de groene bergingen.
De informatie dat er op meerdere plaatsen de geplande locaties voor realisering van een dergelijke groene berging zijn aangepast na protesten van aanwonenden klopt niet. Dit is slechts op 1 locatie het geval; namelijk de recent aangelegde groene berging aan de Borgsweg in Posterholt.
Het is verder onjuist om te stellen dat er niet met de omwonenden op de Borg overlegd is.

Onderstaand kort het traject dat doorlopen is:
De oorspronkelijke locatie lag op korte afstand van de Borgsweg. De bewoners van de Borgsweg hebben zich toen verenigd en een petitie ingediend. Deze petitie was ondertekend door een aantal bewoners van de Borgsweg. Ook is bezwaar tegen de vergunning ingediend. Op basis daarvan is de locatie nog eens kritisch bekeken en zijn alternatieven verkend. De nieuwe locatie is met alle bewoners van de Borgsweg gedeeld, met het verzoek daarop te reageren. De input die we toen hebben gekregen (met argumenten als afstand tot de woningen vergroten, bij voorkeur niet langs de veldweg etc.) heeft geleid tot de uiteindelijke locatie waar de berging nu is aangelegd. Deze locatie ligt iets verschoven waardoor ook de twee woningen van de Borgersteeg binnen het invloed gebied zijn komen te liggen. Dit doet echter niks af aan de situatie waarbij de nieuwe locatie op een significant grotere afstand tot de dichtstbijzijnde woningen ligt dan het oorspronkelijke plan.

Hiermee wordt tegemoetgekomen aan de signalen die zijn ontvangen. De start van het werk is vervolgens aangekondigd aan alle bewoners van de Borgsweg en een tweetal bewoners van de Borgersteeg. De groene berging is vervolgens aangelegd. Tijdens de aanleg is tegen de verleende vergunning bezwaar aangetekend door de bewoners van de Borgersteeg.
U vraagt of het extra bedrag van 75.000 euro voor de groene berging op de Borg al definitief is: nee dat is nog niet definitief en zal waarschijnlijk lager uitvallen.

Verder komt de vraag of we met de groene berging in het Reutje tevreden zijn en of die voldoet aan de richtlijnen. Het antwoord daarop is ja. Met de aanleg van onze groene bergingen voldoen we op deze locaties aan de kaderrichtlijn water. De bergingen zijn aangelegd volgens de daarvoor verleende vergunningen en belangrijkste: dit heeft een gunstig effect op de kwetsbare oppervlaktewaterkwaliteit van de Vlootbeek en haar zijbeken.

Openbare werken
Ten aanzien van openbare werken en de voorziene en lopende projecten zijn er diverse vragen gesteld. DR vraagt zich af of de lijst met projecten gerealiseerd kan worden met het daarvoor beschikbare budget. Dat is inderdaad het uitgangspunt met dien verstande dat sprake is van een momentopname op basis van de huidige beschikbare feiten, omstandigheden en organisatiecapaciteit. Bij de voorbereiding en uitvoering van projecten heb je te maken met onzekerheden in de planning, omgevingsfactoren, vergunningstrajecten, verbonden partijen, risico's en kosten. Hier kunnen altijd veranderingen in optreden en de kans bestaat dat in de toekomst bijstellingen aan de orde zijn.

Ook naar de planning van de reconstructie van het Reutje werd gevraagd; deze staat op de planning om te starten met de voorbereiding in 2026. Het project staat dus in de planning maar is feitelijk nog niet gestart. Daarom is ook nog niet met bewoners gesproken. Dat gaat zeker in de nabije toekomst gebeuren. Verder hebben we in de regiodeal we een mooie kans gezien om niet alleen de infra van het Reutje te vernieuwen maar ook het kwalitatief hoogwaardige landschap rondom Reutje te bekijken. De kwaliteit van dat landschap staat onder druk en met de extra middelen van de regiodeal kunnen we hier samen met de partijen in dit gebied een flinke impuls aan geven om dit te versterken en te verbeteren. In onze beleving is deze kwaliteitsverbetering een vertraging waard.

Er is in de dorpen onvrede over de vele bekabelaars die de trottoirs openbreken. Begrijpelijk. Helaas moeten wij medewerking verlenen als een glasvezelkabel gelegd wordt. Wel kunnen wij de extra kosten voor herstelwerk op de bedrijven die glasvezel/datakabels aanleggen verhalen. Nu nog worden er in de dorpen herstelwerkzaamheden uitgevoerd. Bij elektra, gas en water gelden de afspraken zoals vastgelegd in de overeenkomst tussen nutsbedrijven en gemeenten (OGN). Van die laatste groep ontvangen wij degeneratiekosten voor het aantal strekkende of vierkante meters die daadwerkelijk worden uitgebroken. CDA vraagt nog of wij geen precariorechten ter compensatie kunnen vragen? Dat kan helaas niet. Zie de opmerking over de OGN.

Landelijk gebied

CDA en PvdA/GL hadden beide vragen over de natuuropgaven die de gemeente nog heeft. PvdA/GL vraagt specifiek naar enkele gebieden. Er zijn inderdaad nog diverse hectares aangewezen als C1 grond die in gemeentelijk eigendom zijn. Momenteel zijn wij met de Provincie Limburg in gesprek om een deel van 'onze' C1 grond te ruilen tegen landbouwgrond elders in onze gemeente. Uitgangspunt van deze gesprekken is dat wij meters tegen meters ruilen. Het is uiteindelijk de Provincie zelf die deze percelen moet gaan omvormen naar natuur, zij staan hiervoor aan de lat, niet de gemeente.

Accommodatiebeleid

Dit onderwerp begint steeds meer te leven nu de behandeling in de raad dichterbij komt. Op 22 oktober is er een verhelderende bijeenkomst voor de raadsleden geweest en we zijn blij met de feedback die we daar gekregen hebben. RL! vraagt hoe wij borgen dat de (particuliere) accommodaties in Lerop en ’t Reutje ook een plek krijgen in het accommodatiebeleid op een passende (financiële) ingekaderde manier. De accommodaties in Lerop en ’t Reutje worden, net als de andere verenigingsgebouwen, op maat meegenomen in het vervolgtraject bij de dorpsgesprekken. Ook particuliere gebouwen, zoals in Lerop en ’t Reutje, krijgen hierin een plek. We bekijken dan samen hoe ze bijdragen aan het dorp, wat er nodig is om ze te behouden of te verbeteren, en wat dat betekent in kosten en ondersteuning. Dat is dus maatwerk per verenigingsgebouw.
Verder de vraag wat de verwachting is t.a.v. het Ploensjbad in Vlodrop.
Aan het einde van het zwemseizoen 2025 is het seizoen samen met Stichting ’t Ploensjbad geëvalueerd. Daarbij is het evaluatieverslag van 2023-2024 als uitgangspunt genomen. Dat verslag is geactualiseerd aan de hand van de bevindingen in 2025. Het geactualiseerde evaluatieverslag maakt deel uit van de stukken die op korte termijn aan uw raad worden voorgelegd. Besluitvorming door uw raad is voorzien op 11 december 2025.

PvdA/GL stelt dat we in december 2025 een Richtinggevende Beleidsnota Maatschappelijk Accommodatiebeleid vaststellen. Wie zit hierop te wachten? Alle betrokkenen willen duidelijkheid. Dat geldt zeker ook voor de gemeenteraad. Graag lichten we toe wat we met de nota beogen.
In de nota leggen we de uitgangspunten en kaders vast. Daarmee maken we duidelijk hoe we straks beslissingen nemen: waar letten we op, wat vinden we belangrijk, en hoe zorgen we voor maatwerk per dorp. Zonder dit kader bestaat het risico dat we losse keuzes maken, of dat er verwachtingen ontstaan die we later niet kunnen waarmaken of niet passen in wettelijke verplichtingen. De nota helpt om daar vooraf helderheid in te brengen.
We kiezen dus bewust voor een aanpak in twee stappen:

1. Nu de kaders vaststellen
2. Daarna samen met inwoners en gebruikers per dorp de plannen maken.

Dit past ook bij het Samen Doen-principe dat we samen met uw raad hebben vastgesteld: we bepalen de richting als gemeente en raad, maar werken de invulling sámen met de dorpen uit. Dus: ja, mensen willen duidelijkheid. En die gaan we ook bieden – stap voor stap. Maar wel op een manier die zorgvuldig, eerlijk en toekomstbestendig is.
DR vraagt naar paracommercie. Deze wordt in de APV genoemd en zoals het nu uitziet moeten we hier wellicht iets anders voor bedenken, of er ruimhartiger mee omgaan. Als er geen cafés meer zijn in de dorpen om samen te komen, dan blijft er niets anders over dan de bestaande accommodaties. Wij zijn het met deze stelling eens. In het verlengde van deze opmerking: we stellen een maatwerkaanpak per dorp voor als het gaat om paracommercie, samen met de direct betrokkenen.

Communicatie
Voor PvdA/GL is communicatie een punt van aandacht.
Bij de communicatie van de gemeente Roerdalen kiezen we zelf geen onderwerpen maar staat de informatiebehoefte van inwoners voorop. We halen continu op wat inwoners willen weten en welke vragen of zorgen er leven. Dat doen we doorlopend via statistieken en monitoring en daarnaast ook via een driejaarlijks onderzoek onder het Inwonerspanel Roerdalen. Zo krijgen we een goed beeld van de onderwerpen waarover inwoners door de gemeente geïnformeerd willen worden. We verwerken dit in onze contentstrategie en communiceren in heldere taal over deze onderwerpen via o.a. onze website, dorpsbladen, sociale media en de wekelijkse digitale nieuwsbrief. Mochten we

signalen krijgen dat de communicatie niet goed verloopt, dan proberen we dit uiteraard te verbeteren.

Wat betreft de communicatie over 'bouwen' vanuit de MER gaan we ervan uit dat hiermee communicatie via brieven of mondelinge communicatie wordt bedoeld. Hiervoor staat de MER Omgevingsdienst in eerste instantie aan de lat. Maar als we als gemeente signalen krijgen dat deze communicatie niet goed verloopt, gaan we hierover in gesprek.

Reactie wethouder Jan Smits

Toerisme

Ten aanzien van vitale toeristische regio stelt OR de vraag hoe tijdelijk de vermindering van de ambtelijke inzet ten behoeve van het paardensportplan is. Bij beantwoording van de technische vragen is aangegeven dat er tijdelijk een stap terug gedaan is om ruimte te geven aan de verantwoordelijke vrijwilligersgroep om vervolgstappen te bepalen op de korte termijn en dat de gemeente alleen een ondersteunende rol heeft. De gesprekken met de stuurgroep worden weer opgepakt. Daaruit zal blijken welke rol de gemeente kan gaan aannemen. Grote kans dat de tijdelijke stap terug daarmee op korte termijn ten einde komt.

DR stelt vragen over het toeristisch platform. De activiteiten om het platform op te richten zijn nu afgerond. Op 3 november zal samen met alle geïnteresseerden en deelnemende ondernemers het startsein worden gegeven om concreet aan de slag te gaan met de uitvoering. Het jaarplan zal dan worden vastgesteld. Gelet op uw vraag over informatie hierover zullen wij u daarna het jaarplan toezenden. Vanuit de gemeente is in ieder geval aan het bestuur van het platform gevraagd om mee te denken over promotie van de gemeente in aanloop en tijdens het OLS. Wij staan uiteraard open voor de ideeën van RL! in dit kader en gaan hierover graag het gesprek aan.

RL! is verder benieuwd hoe het college denkt over structurele positionering van de gemeente als authentieke gastvrije gemeente. Hierover bestaan de nodige ideeën die we samen met onze partners (o.a. de ondernemersverenigingen, Het promotie platform, Het bestuur van het Nationaal Park, VVV Hart van Limburg) de komende tijd, vorm willen gaan geven. Hierbij dienen we wel rekening te houden met budgetten en capaciteit. Uiteraard houden wij u als raad op de hoogte van de ontwikkelingen.

Projecten investeren om te renderen

DR stelt vragen over het reclamebeleid en de A0 borden. In het kader van investeren om te renderen is een idee ontstaan om inkomsten te genereren uit het reclamebeleid. Dit is als zodanig ook geland in de begroting en daarmee door uw raad vastgesteld. De gemeente heeft door het herijken van het reclamebeleid sinds begin dit jaar commerciële A0 reclame mogelijk gemaakt binnen de kerngrenzen. Dat was een jaar of 12 niet toegestaan. Wij weten daarom niet op welke exploitant u doelt wanneer u het heeft over 'de vorige'. De gemeente heeft al die jaren geen contract gehad met een exploitant en daarom ook geen revenuen hieruit gekregen. Vanwege de te verwachten contractwaarde heeft een aanbestedingsprocedure plaatsgevonden. Er zijn 5 partijen uitgenodigd om in te schrijven, waaronder één lokale. Op basis van vooraf opgestelde criteria, waar alle inschrijvers mee akkoord

zijn gegaan, is vervolgens één exploitant als winnaar uit de bus gekomen. Omdat wij geen contract hadden met een exploitant van A0 reclame kunnen wij niet vergelijken of iets duurder is geworden of niet.

Met betrekking tot de reclamemast heeft u op 2 september 2025 een raadsinformatiebrief ontvangen. De meest actuele informatie is dat Enexis ons heeft gemeld dat de realisatie van de stroomvoorziening in 2025 niet meer plaats gaat vinden, maar dat het ingepland staat voor het eerste kwartaal 2026. Verder heeft exploitant Ocean Outdoor B.V. op 13 oktober 2025 de omgevingsvergunning ingediend welke nu ter beoordeling bij de MER Omgevingsdienst ligt. De dichtstbijzijnde omwonende in Roerdalen en nog een viertal adressen in Linne zijn per brief geïnformeerd over de voortgang. Behandeling van de vergunningaanvraag duurt naar verwachting 8-12 weken waarna belanghebbenden nog bezwaar kunnen indienen. Wij gaan er daarom nog altijd van uit dat de reclamemast in 2026 geplaatst gaat worden!

Kerntakendialoog

Zowel RL! en OR en DR stellen vragen of maken opmerkingen over de kerntakendialoog.
De financiële onzekerheid de komende jaren blijft. Het is nodig om samen met uw raad in gesprek te blijven over de financiële situatie en de mogelijkheden en oplossingen voor mogelijke financiële tegenvallers. Op dit moment zijn we bezig met het opstellen van een plan van aanpak inclusief planning. Wij verwachten deze nog dit jaar met het college te kunnen bespreken om vervolgens begin 2026 te kunnen starten met de uitvoering van de kerntakendialoog. De doorlooptijd van deze dialoog hangt o.a. af van de intensiviteit van het participatietraject. Het zou ons veel waard zijn dat we de uitkomsten van de kerntakendialoog bij het opstellen van de begroting 2027 kunnen betrekken.

Per taak willen we inzichtelijk maken wat de huidige en minimale inzet is, zowel financieel als ook in fte's. Daarnaast is ook de participatie van inwoners – en daarmee ook het borgen van representativiteit – een belangrijk onderdeel. Belangrijk is dat verwachtingen rondom participatie hierin goed worden gemanaged. Daarom zal het college vooraf helder communiceren over de kaders van de kerntakendialoog: wat is de invloed van bewoners op de besluitvorming, welke onderwerpen staan wel of niet open voor discussie, en hoe wordt de input uiteindelijk verwerkt. Dit zorgt voor transparantie, voorkomt teleurstelling achteraf en draagt bij aan vertrouwen in het proces. Hierbij hoort ook een duidelijke planning.
DR wil graag over de uitkomsten geïnformeerd worden. Het is de bedoeling om de kerntakendialoog ook met u als raad te voeren. U maakt daarom zelf onderdeel hiervan uit.

Planning en control

Op dit moment wordt er niet specifiek nagedacht om te komen tot een burgerbegroting zoals RL! vraagt. Een burgerbegroting biedt inwoners de kans om mee te denken én mee te beslissen over (een deel van) het gemeentelijke budget. Een dergelijk participatie traject kan leiden tot meer creatieve en lokaal gedragen oplossingen. Echter een burgerbegroting vraagt veel van zowel inwoners als de organisatie. Niet alle bewoners beschikken over dezelfde tijd, kennis of middelen om effectief deel te nemen, wat kan leiden tot ongelijke vertegenwoordiging van belangen. Daarnaast is het vaak maar een klein deel van de totale begroting waarover inwoners mogen meebeslissen,

waardoor de impact in de praktijk beperkt blijft. Kortom, hoewel een burgerbegroting een waardevol instrument kan zijn om participatie te bevorderen en betrokkenheid te vergroten, vraagt het om zorgvuldige inrichting, duidelijke verwachtingen en blijvende ondersteuning om echt effectief te zijn.

RL! wil graag dat de raad beter in positie komt. Zij willen graag tijdig geïnformeerd worden met overzichtelijke dashboards om verrassingen achteraf te voorkomen. Het spreekt voor zich dat als er (financiële) ontwikkelingen zijn die substantieel afwijken van de vastgestelde begroting zowel negatief als positief wij de raad direct informeren. In dit kader gaan we verder met de ontwikkeling van de verschillende planning en control producten door onder andere de leesbaarheid en transparantie te vergroten. Deze producten moeten uw gemeenteraad nog meer in staat stellen tijdig bij te sturen en besluiten te kunnen nemen.

Algemene middelen

OR vraagt of er een weg te bewandelen is of incidentele overschotten ingezet kunnen worden voor structurele lastenverlichting. Zoals al vaker aangegeven kunnen incidentele middelen niet gebruikt worden voor structurele dekking. Er is een mogelijkheid om de algemene reserve deels in te zetten als structureel dekkingsmiddel.

Dit kan onder de volgende voorwaarden:

- de solvabiliteitsratio moet groter of gelijk zijn aan 20%
- het weerstandsvermogen moet naar oordeel van de toezichthouder voldoende zijn

Als je aan deze voorwaarden voldoet mag 10% van de algemene reserve (na aftrek benodigd weerstandsvermogen) worden ingezet als structureel dekkingsmiddel. In de begroting hebben we een solvabiliteitsratio van 25,9% voor 2026. Door de inzet van reserves en het aantrekken van leningen wordt deze echter wel negatief beïnvloed.

In antwoord op de vraag van OR over riool- en afvalstoffenheffing kunnen we antwoorden dat voor de berekening van 100% kostendekkendheid voor afval en riolering de kosten van overhead en BTW extracomptabel mogen worden toegerekend. Deze zijn niet opgenomen aan de kostenkant. Het saldo ontstaat dus door deze toerekening (zie ook pag. 69 van de begroting).

OR trekt een conclusie dat er niets is gebeurd met de punten uit de raadswerkgroep daar waar het gaat over besparing personeel. Deze mening delen wij niet. Wij zien scherp toe op onze organisatie. Tegelijkertijd gebeuren er heel veel dingen om ons heen o.a. extra taken vanuit Den Haag, ambities vanuit college en raad, taken vanuit regionale samenwerkingsverbanden en mogelijkheden om te anticiperen op subsidiemiddelen. Hier zal de organisatie op moeten inspelen. Sober maar robuust. Tijdens de behandeling van de halfjaarrapportage 2025 is hier ook uitgebreid op ingegaan. Een ruime meerderheid van de raad was het hiermee eens.

Het CDA vraagt of we de expertise van Echt-Susteren kunnen gebruiken om subsidies binnen te halen. Ook binnen onze gemeente halen we subsidies binnen en hebben we hiervoor aandacht. Wij vragen subsidies aan bij zowel het rijk, de provincie als de euregio. Daarnaast vraagt de bosgroep subsidies aan voor het onderhoud van onze bossen, waardoor we dit met een minimale eigen bijdrage kunnen doen. We maken naast onze eigen kennis natuurlijk ook graag gebruik van de kennis van anderen waaronder de gemeente Echt-Susteren. De K80, het netwerk van kleine gemeente waar onze gemeente lid van is, heeft op dit gebied ook alle mogelijkheden in kaart gebracht. Jaarlijks geven we een overzicht van de subsidies die we hebben binnengehaald in de jaarrekening.